

บทที่ 4

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ผลของการจัดรูปที่ดินต่อการดำรงชีวิตของหัวหน้าครัวเรือน ภาคเกษตรที่มีผลต่อการจัดรูปที่ดิน อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้ศึกษาได้ทำการจัดเก็บแบบสอบถามจำนวน 60 ชุด และนำมาวิเคราะห์ผลและนำเสนอผลการศึกษา โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินและนอกเขตจัดรูปที่ดิน

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบการดำรงชีวิตของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินและนอกเขตจัดรูปที่ดินกับผลของการจัดรูปที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ

ส่วนที่ 3 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินกับผลของการจัดรูปที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ

ส่วนที่ 4 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทั่วไปของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินกับผลของการจัดรูปที่ดินทางด้านสังคม

ส่วนที่ 5 อภิปรายผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินและนอกเขตจัดรูปที่ดิน

การศึกษาคุณลักษณะทั่วไปของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินและนอกเขตจัดรูปที่ดินเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกของครัวเรือน การประกอบอาชีพเสริม การครอบครองที่ดิน และฐานะการเงินของครัวเรือน

ตารางที่ 4.1

เพศของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินและนอกเขตจัดรูปที่ดิน

คุณลักษณะทั่วไป	ในเขตจัดรูปที่ดิน		นอกเขตจัดรูปที่ดิน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>เพศ</u>				
ชาย	17	56.7	24	80.0
หญิง	13	43.3	6	20.0
รวม	30	100.0	30	100.0

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า หัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดินส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 80.0 จำนวน 24 คน ในขณะที่หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินเป็นเพศชายเพียงร้อยละ 56.7 จำนวน 17 คน และเป็นเพศหญิงร้อยละ 43.3 จำนวน 13 คน

ตารางที่ 4.2

อายุของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินและนอกเขตจัดรูปที่ดิน

คุณลักษณะทั่วไป	ในเขตจัดรูปที่ดิน		นอกเขตจัดรูปที่ดิน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>อายุ</u> ($\bar{X} = 53.70$)				
35-50 ปี	16	53.3	11	36.7
51-64 ปี	8	26.7	13	43.3
65 ปีขึ้นไป	6	20.0	6	20.0
รวม	30	100.0	30	100.0

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 35-50 ปี ร้อยละ 53.3 จำนวน 16 คน ในขณะที่หัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดินส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 51-64 ปี ร้อยละ 43.3 จำนวน 13 คนจากกลุ่มตัวอย่าง 30 คนเท่า ๆ กันและกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีอายุเฉลี่ย 53.43 ปี

ตารางที่ 4.3

ระดับการศึกษาของครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินและนอกเขตจัดรูปที่ดิน

คุณลักษณะทั่วไป	ในเขตจัดรูปที่ดิน		นอกเขตจัดรูปที่ดิน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>ระดับการศึกษา</u>				
ต่ำกว่า ป.4	7	23.3	11	36.7
ป.4-ป.6	16	53.3	18	60.0
มัธยมขึ้นไป	7	23.3	1	3.3
รวม	30	100.0	30	100.0

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินร้อยละ 53.3 จำนวน 16 คน และหัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดินร้อยละ 60.0 จำนวน 18 คน ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับ ป.4-ป.6

ตารางที่ 4.4

จำนวนสมาชิกทั้งหมดของครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินและนอกเขตจัดรูปที่ดิน

คุณลักษณะทั่วไป	ในเขตจัดรูปที่ดิน		นอกเขตจัดรูปที่ดิน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>จำนวนสมาชิก</u> ($\bar{X} = 4.77$)				
1-3 คน	7	23.3	5	16.7
4-6 คน	16	53.3	21	70.0
7 คนขึ้นไป	7	23.3	4	13.3
รวม	30	100.0	30	100.0

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า ครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินร้อยละ 53.3 จำนวน 16 ครัวเรือน และครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดินร้อยละ 70.0 จำนวน 21 ครัวเรือน ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4-6 คน และกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.77 คน

ตารางที่ 4.5

การประกอบอาชีพเสริมของครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินและนอกเขตจัดรูปที่ดิน

คุณลักษณะทั่วไป	ในเขตจัดรูปที่ดิน		นอกเขตจัดรูปที่ดิน	
	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
<u>การประกอบอาชีพเสริม</u>				
มี	17	56.7	24	80.0
ไม่มี	13	43.3	6	20.0
รวม	30	100.0	30	100.0

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่า หัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดินส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพเสริมร้อยละ 80.0 จำนวน 24 ครัวเรือน ในขณะที่หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินมีการประกอบอาชีพเสริมเพียงร้อยละ 56.7 จำนวน 17 คน

ตารางที่ 4.6

การครอบครองที่ดินของครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินและนอกเขตจัดรูปที่ดิน

คุณลักษณะทั่วไป	ในเขตจัดรูปที่ดิน		นอกเขตจัดรูปที่ดิน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>การครอบครองที่ดิน</u>				
ที่ตนเอง	12	40.0	4	13.3
ที่เช่า	18	60.0	26	86.7
รวม	30	100.0	30	100.0

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า หัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดินส่วนใหญ่มีการครอบครองที่เช่าร้อยละ 86.7 จำนวน 26 ครัวเรือน ในขณะที่หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินมีการครอบครองที่เช่าเพียงร้อยละ 60.0 จำนวน 18 ครัวเรือน และเป็นที่ตนเองร้อยละ 40.0 จำนวน 12 ครัวเรือน

ตารางที่ 4.7

ฐานะการเงินของครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินและนอกเขตจัดรูปที่ดิน

คุณลักษณะทั่วไป	ในเขตจัดรูปที่ดิน		นอกเขตจัดรูปที่ดิน	
	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
<u>ฐานะการเงิน</u>				
มีเงินออม	6	20.0	2	6.7
พอกินพอใช้	5	16.7	1	3.3
ต้องกู้ยืม	19	63.3	27	90.0
รวม	30	100.0	30	100.0

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่า หัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดินส่วนใหญ่มีการกู้ยืมร้อยละ 90.0 จำนวน 27 ครัวเรือน ในขณะที่หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินมีการกู้ยืมเพียงร้อยละ 63.3 จำนวน 19 ครัวเรือน ในทางตรงกันข้ามกับการมีเงินออม หัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดินส่วนใหญ่มีเงินออมเพียงร้อยละ 6.7 จำนวน 2 ครัวเรือน ส่วนหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินมีเงินออมถึงร้อยละ 20.0 จำนวน 6 ครัวเรือน

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบการดำรงชีวิตของหัวหน้าครัวเรือนในเขต
จัดรูปที่ดินและนอกเขตจัดรูปที่ดินกับผลของ
การจัดรูปที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ

ศึกษาเปรียบเทียบการดำรงชีวิตของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินและนอกเขตจัดรูปที่ดินกับผลของการจัดรูปที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ 7 ลักษณะ ได้แก่ ปริมาณและค่าใช้จ่ายการใช้จ่ายปริมาณและค่าใช้จ่ายการใช้จ่ายค่าเช่าแมลง การจ้างแรงงานเก็บเกี่ยว ค่าจ้างขนส่งผลผลิต ปริมาณและราคาผลผลิต รายได้จากการขายผลผลิต และรายได้สุทธิ ผลการศึกษาอธิบายได้ดังนี้

ตารางที่ 4.8
ปริมาณและค่าใช้จ่ายในการใช้ปุ๋ย

การดำรงชีวิต ของหัวหน้าครัวเรือน	ปริมาณและค่าใช้จ่ายในการใช้ปุ๋ย		
	ปริมาณเฉลี่ยต่อไร่ (กก.)	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อไร่ (บาท)	จำนวน (ครัวเรือน)
หัวหน้าครัวเรือน ในเขตจัดรูปที่ดิน	60.63	610.00	30
หัวหน้าครัวเรือน นอกเขตจัดรูปที่ดิน	62.07	576.67	30
ผลต่าง	1.44	33.33	60

จากตารางที่ 4.8 หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน มีปริมาณการใช้ปุ๋ยเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 60.63 กก. มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อไร่ 610.00 บาท และหัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดิน มีปริมาณการใช้ปุ๋ยเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 62.07 กก. มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อไร่ 576.67 บาท เห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินมีปริมาณการใช้ปุ๋ยเฉลี่ยน้อยกว่าหัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดิน 1.44 กก. ในขณะที่หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินมีค่าใช้จ่ายในการใช้ปุ๋ยเฉลี่ยมากกว่าหัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดิน 33.33 บาท

ตารางที่ 4.9
ปริมาณและค่าใช้จ่ายในการใช้ยาฆ่าแมลง

การดำรงชีวิต ของหัวหน้าครัวเรือน	ปริมาณและค่าใช้จ่ายในการใช้ยาฆ่าแมลง		
	ปริมาณเฉลี่ยต่อไร่ (ซีซี)	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อไร่ (บาท)	จำนวน (ครัวเรือน)
หัวหน้าครัวเรือน ในเขตจัดรูปที่ดิน	113.31	81.93	30
หัวหน้าครัวเรือน นอกเขตจัดรูปที่ดิน	80.50	64.63	30
ผลต่าง	32.81	17.30	60

จากตารางที่ 4.9 หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน มีปริมาณการใช้จ่ายค่าเช่าแมลงเฉลี่ยต่อไร่จำนวน 113.31 ซีซี มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อไร่ 81.93 บาท และหัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดิน มีปริมาณการใช้จ่ายค่าเช่าแมลงเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 80.50 ซีซี มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อไร่ 64.63 บาท เห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินมีปริมาณการใช้จ่ายค่าเช่าแมลงเฉลี่ยมากกว่าหัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดิน 32.81 ซีซี และมีค่าใช้จ่ายในการใช้จ่ายค่าเช่าแมลงเฉลี่ยมากกว่าหัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดิน 17.30 บาท

ตารางที่ 4.10
การจ้างแรงงานเก็บเกี่ยว

การดำรงชีวิตของหัวหน้าครัวเรือน	ค่าใช้จ่ายในการจ้างแรงงานเก็บเกี่ยว	
	เฉลี่ยต่อไร่ (บาท)	จำนวน (ครัวเรือน)
หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน	248.00	30
หัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดิน	261.33	30
ผลต่าง	13.33	60

จากตารางที่ 4.10 หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน มีค่าใช้จ่ายในการจ้างแรงงานเก็บเกี่ยวเฉลี่ยต่อไร่ 248.00 บาท และหัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดิน มีค่าใช้จ่ายในการจ้างแรงงานเก็บเกี่ยวเฉลี่ยต่อไร่ 261.33 บาท เห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินมีค่าใช้จ่ายในการจ้างแรงงานเก็บเกี่ยวเฉลี่ยน้อยกว่าหัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดิน 13.33 บาท

ตารางที่ 4.11
ค่าจ้างขนส่งผลผลิต

การดำรงชีวิตของหัวหน้าครัวเรือน	ค่าจ้างขนส่งผลผลิต	
	เฉลี่ยต่อไร่ (บาท)	จำนวน (ครัวเรือน)
หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน	143.17	30
หัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดิน	164.00	30
ผลต่าง	20.83	60

จากตารางที่ 4.11 หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน มีค่าใช้จ่ายในการจ้างขนส่งผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 143.17 บาท และหัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดิน มีค่าใช้จ่ายในการจ้างขนส่งผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 164.00 บาท เห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินมีค่าใช้จ่ายในการจ้างขนส่งผลผลิตเฉลี่ยน้อยกว่าหัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดิน 20.83 บาท

ตารางที่ 4.12
ปริมาณและราคาผลผลิต

การดำรงชีวิต ของหัวหน้าครัวเรือน	ปริมาณและราคาผลผลิต		
	ปริมาณเฉลี่ยต่อไร่ (ถัง)	ราคาเฉลี่ยต่อถัง (บาท)	จำนวน (ครัวเรือน)
หัวหน้าครัวเรือน ในเขตจัดรูปที่ดิน	80.63	58.53	30
หัวหน้าครัวเรือน นอกเขตจัดรูปที่ดิน	77.23	57.97	30
ผลต่าง	3.40	0.56	60

จากตารางที่ 4.12 หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน มีปริมาณผลผลิตเฉลี่ย 80.63 ถัง ขายผลผลิตได้ราคาเฉลี่ยถังละ 58.53 บาท และหัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดินมีปริมาณผลผลิตเฉลี่ย 77.23 ถัง ขายผลผลิตได้ราคาเฉลี่ยถังละ 57.97 บาท เห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินมีปริมาณผลผลิตเฉลี่ยและราคาขายเฉลี่ยมากกว่าหัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดิน 3.40 ถังและ 0.56 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13
รายได้จากการขายผลผลิต

การดำรงชีวิตของหัวหน้าครัวเรือน	รายได้จากการขายผลผลิต	
	เฉลี่ยต่อไร่ (บาท)	จำนวน (ครัวเรือน)
หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน	4719.30	30
หัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดิน	4487.57	30
ผลต่าง	231.73	60

จากตารางที่ 4.13 หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน มีรายได้จากการขายผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 4719.30 บาท และหัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปมีรายได้จากการขายผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 4487.57 บาท เห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินมีรายได้จากการขายผลผลิตเฉลี่ยมากกว่าหัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดิน 231.73 บาท

ตารางที่ 4.14
รายได้สุทธิหลังจากหักค่าใช้จ่าย

การดำรงชีวิตของหัวหน้าครัวเรือน	รายได้สุทธิหลังจากหักค่าใช้จ่าย	
	เฉลี่ยต่อไร่ (บาท)	จำนวน (ครัวเรือน)
หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน	3636.20	30
หัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดิน	3420.94	30
ผลต่าง	215.26	60

จากตารางที่ 4.14 หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน มีรายได้สุทธิหลังจากหักค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อไร่ 3636.20 บาท และหัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปมีรายได้สุทธิหลังจากหักค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อไร่ 3420.94 บาท เห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินมีรายได้สุทธิเฉลี่ยมากกว่าหัวหน้าครัวเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดิน 215.26 บาท

ส่วนที่ 3 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของหัวหน้าครัวเรือน
ในเขตจัดรูปที่ดินกับผลของการจัดรูปที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทั่วไปของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินกับผลของการจัดรูปที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ 6 ลักษณะ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการใช้ปุ๋ย ค่าใช้จ่ายในการใช้ยาฆ่าแมลง การจ้างแรงงานเก็บเกี่ยว ค่าจ้างขนส่งผลผลิต ราคาผลผลิต และรายได้จากการขายผลผลิต ผลการศึกษาอธิบายได้ดังนี้

ตารางที่ 4.15

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน
กับค่าใช้จ่ายในการใช้ปุ๋ย

คุณลักษณะทั่วไปของ หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน	ค่าใช้จ่ายในการใช้ปุ๋ย (บาท : ไร่)	
	$\bar{X} = 610.00$	ผลต่างของ $\bar{X}$
<u>เพศ</u>		
ชาย	558.82	118.10
หญิง	676.92	
<u>อายุ</u>		
35-57 ปี	631.58	58.85
58-80 ปี	572.73	
<u>ระดับการศึกษา</u>		
ต่ำกว่า ป.6	606.52	14.91
มัธยมขึ้นไป	621.43	
<u>จำนวนสมาชิกในครัวเรือน</u>		
1-5 คน	625.00	45.00
6-11 คน	580.00	
<u>การประกอบอาชีพเสริม</u>		
มีอาชีพ	606.52	14.91
ไม่มีอาชีพเสริม	621.43	

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

คุณลักษณะทั่วไปของ หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน	ค่าใช้จ่ายในการใช้ปุ๋ย (บาท : ไร่)	
	$\bar{X} = 610.00$	ผลต่างของ $\bar{X}$
<u>การครอบครองที่ดิน</u>		
ที่ตนเอง	558.33	86.11
ที่เช่า	644.44	

N = 30

จากตารางที่ 4.15 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้ค่าใช้จ่ายในการใช้ปุ๋ยมากได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศหญิง การครอบครองที่ดินที่เป็นที่เช่า มีอายุระหว่าง 35-57 ปีและ ครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิก 1-5 คนในขณะที่ระดับการศึกษาและการประกอบอาชีพเสริมส่งผลน้อยมาก

ตารางที่ 4.16

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน
กับค่าใช้จ่ายในการใช้ยาฆ่าแมลง

คุณลักษณะทั่วไปของ หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน	ค่าใช้จ่ายในการใช้ยาฆ่าแมลง (บาท : ไร่)	
	$\bar{X} = 81.93$	ผลต่างของ $\bar{X}$
<u>เพศ</u>		
ชาย	87.24	12.24
หญิง	75.00	
<u>อายุ</u>		
35-57 ปี	78.26	10.01
58-80 ปี	88.27	
<u>ระดับการศึกษา</u>		
ต่ำกว่า ป.6	79.39	10.90
มัธยมขึ้นไป	90.29	

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

คุณลักษณะทั่วไปของ หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน	ค่าใช้จ่ายในการใช้ยาฆ่าแมลง (บาท : ไร่)	
	$\bar{X} = 81.93$	ผลต่างของ $\bar{X}$
<u>จำนวนสมาชิกในครัวเรือน</u>		
1-5 คน	83.70	5.30
6-11 คน	78.40	
<u>การประกอบอาชีพเสริม</u>		
มีอาชีพ	84.35	18.10
ไม่มีอาชีพเสริม	66.25	
<u>การครอบครองที่ดิน</u>		
ที่ตนเอง	100.33	30.66
ที่เช่า	69.67	

N = 30

จากตารางที่ 4.16 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้ค่าใช้จ่ายในการใช้ยาฆ่าแมลงมาก ได้แก่ การครอบครองที่ดินที่เป็นของตนเอง ครัวเรือนที่มีการประกอบอาชีพเสริม หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศชาย การศึกษาระดับมัธยมขึ้นไปและอายุระหว่าง 58-80 ปี ส่วนจำนวนสมาชิกในครัวเรือนส่งผลน้อยมาก

ตารางที่ 4.17
ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน
กับการจ้างแรงงานเกี่ยวข้าว

คุณลักษณะทั่วไปของ หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน	การจ้างแรงงานเกี่ยวข้าว (บาท : ไร่)	
	$\bar{X} = 248.00$	ผลต่างของ $\bar{X}$
<u>เพศ</u>		
ชาย	250.59	5.97
หญิง	244.62	
<u>อายุ</u>		
35-57 ปี	245.26	7.47
58-80 ปี	252.73	
<u>ระดับการศึกษา</u>		
ต่ำกว่า ป.6	246.52	6.34
มัธยมขึ้นไป	252.86	
<u>จำนวนสมาชิกในครัวเรือน</u>		
1-5 คน	249.50	4.50
6-11 คน	245.00	
<u>การประกอบอาชีพเสริม</u>		
มีอาชีพ	248.08	0.58
ไม่มีอาชีพเสริม	247.50	
<u>การครอบครองที่ดิน</u>		
ที่ตนเอง	252.50	7.50
ที่เช่า	245.00	

N = 30

จากตารางที่ 4.17 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้ค่าใช้จ่ายในการจ้างแรงงานเกี่ยวข้าวมากได้แก่ การครอบครองที่ดินที่เป็นของตนเอง หัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 58-80 ปี ระดับ

การศึกษามัธยมขึ้นไปและหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศชาย ในขณะที่จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และการประกอบอาชีพเสริมไม่ส่งผลต่อการจ้างแรงงานเกี่ยวข้าว

ตารางที่ 4.18

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน
กับค่าจ้างขนส่งผลผลิต

คุณลักษณะทั่วไปของ หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน	ค่าจ้างขนส่งผลผลิต (บาท : ไร่)	
	$\bar{X} = 143.17$	ผลต่างของ $\bar{X}$
<u>เพศ</u>		
ชาย	138.53	10.70
หญิง	149.23	
<u>อายุ</u>		
35-57 ปี	143.95	2.13
58-80 ปี	141.82	
<u>ระดับการศึกษา</u>		
ต่ำกว่า ป.6	144.35	5.06
มัธยมขึ้นไป	139.29	
<u>จำนวนสมาชิกในครัวเรือน</u>		
1-5 คน	144.25	3.25
6-11 คน	141.00	
<u>การประกอบอาชีพเสริม</u>		
มีอาชีพ	248.08	0.58
ไม่มีอาชีพเสริม	247.50	
<u>การครอบครองที่ดิน</u>		
ที่ตนเอง	252.50	7.50
ที่เช่า	245.00	

N = 30

จากตารางที่ 4.18 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้ค่าใช้จ่ายในการจ้างขนส่งผลผลิตมากได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศหญิงมีการครอบครองที่ดินเป็นของตนเอง ระดับการศึกษาต่ำกว่า ป.6 ในขณะที่จำนวนสมาชิกในครัวเรือน อายุ และการประกอบอาชีพเสริมไม่ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการจ้างขนส่งผลผลิต

ตารางที่ 4.19

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของหัวหน้าครัวเรือนในเขต
จัดรูปที่ดินกับราคาผลผลิต

คุณลักษณะทั่วไปของ หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน	ราคาผลผลิต (บาท : ถัง)	
	$\bar{X} = 58.53$	ผลต่างของ $\bar{X}$
<u>เพศ</u>		
ชาย	58.24	0.68
หญิง	58.92	
<u>อายุ</u>		
35-57 ปี	59.11	1.56
58-80 ปี	57.55	
<u>ระดับการศึกษา</u>		
ต่ำกว่า ป.6	58.43	0.43
มัธยมขึ้นไป	58.86	
<u>จำนวนสมาชิกในครัวเรือน</u>		
1-5 คน	58.25	0.85
6-11 คน	59.10	
<u>การประกอบอาชีพเสริม</u>		
มีอาชีพ	58.42	0.83
ไม่มีอาชีพเสริม	59.25	
<u>การครอบครองที่ดิน</u>		
ที่ตนเอง	58.17	0.61
ที่เช่า	58.78	

N = 30

จากตารางที่ 4.19 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยเพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การประกอบอาชีพเสริม และการครอบครองที่ดินของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินไม่ส่งผลกระทบต่อราคาผลผลิต

ตารางที่ 4.20

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน
กับรายได้จากการขายผลผลิต

คุณลักษณะทั่วไปของ หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน	รายได้จากการขายผลผลิต (บาท : ไร่)	
	$\bar{X} = 4719.30$	ผลต่างของ $\bar{X}$
<u>เพศ</u>		
ชาย	4709.35	29.96
หญิง	4732.31	
<u>อายุ</u>		
35-57 ปี	4792.47	199.56
58-80 ปี	4592.91	
<u>ระดับการศึกษา</u>		
ต่ำกว่า ป.6	4709.52	41.91
มัธยมขึ้นไป	4751.43	
<u>จำนวนสมาชิกในครัวเรือน</u>		
1-5 คน	4729.65	31.05
6-11 คน	4698.60	
<u>การประกอบอาชีพเสริม</u>		
มีอาชีพ	4716.12	23.88
ไม่มีอาชีพเสริม	4740.00	
<u>การครอบครองที่ดิน</u>		
ที่ดินเอง	4734.58	25.47
ที่เช่า	4709.11	

N = 30

จากตารางที่ 4.20 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้รายได้จากการขายผลผลิตมาก ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 35-57 ปีมีการศึกษาระดับมัธยมขึ้นไป จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1-5 คน หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศหญิง ส่วนการครอบครองที่ดินและการประกอบอาชีพเสริมส่งผลน้อยมาก

ส่วนที่ 4 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทั่วไป
ของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินกับผล
ของการจัดรูปที่ดินทางด้านสังคม

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทั่วไปของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินกับผลของการจัดรูปที่ดินทางด้านสังคม 5 ลักษณะได้แก่ การเป็นสมาชิกขององค์กรทางสังคม การเคลื่อนย้ายแรงงาน การว่างงาน การจ้างงาน ทักษะคติทางสังคม ผลการศึกษานิยามได้ดังนี้

ตารางที่ 4.21

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน
กับการเป็นสมาชิกองค์กรทางสังคม

คุณลักษณะทั่วไปของหัวหน้า ครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน	การเป็นสมาชิก องค์กรทางสังคม		N = 30 (100.0)	ผลต่าง ของ ร้อยละ	การ แปลผล
	เป็น	ไม่เป็น			
<u>เพศ</u>					
ชาย	16 (94.1)	1 (5.9)	17 (100.0)	17.2	แตกต่าง
หญิง	10 (76.9)	3 (23.1)	13 (100.0)		
<u>อายุ</u>					
35-57 ปี	18 (94.7)	1 (5.3)	19 (100.0)	22	แตกต่าง
58-80 ปี	8 (72.7)	3 (27.3)	11 (100.0)		

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

คุณลักษณะทั่วไปของหัวหน้า ครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน	การเป็นสมาชิก องค์กรทางสังคม		N = 30 (100.0)	ผลต่าง ของ ร้อยละ	การ แปลผล
	เป็น	ไม่เป็น			
<u>ระดับการศึกษา</u>					
ต่ำกว่า ป.6	20 (87.0)	3 (13.0)	23 (100.0)	1.3	ไม่ แตกต่าง
มัธยมขึ้นไป	6 (85.7)	1 (14.3)	7 (100.0)		
<u>จำนวนสมาชิกในครัวเรือน</u>					
1-5 คน	17 (85.0)	3 (15.0)	20 (100.0)	5.0	แตกต่าง
6-11 คน	9 (90.0)	1 (10.0)	10 (100.0)		
<u>การประกอบอาชีพเสริม</u>					
มีอาชีพเสริม	23 (88.5)	3 (11.5)	26 (100.0)	13.5	แตกต่าง
ไม่มีอาชีพเสริม	3 (75.0)	1 (25.0)	4 (100.0)		
<u>การครอบครองที่ดิน</u>					
ที่ตนเอง	11 (91.7)	1 (8.3)	12 (100.0)	8.4	แตกต่าง
ที่เช่า	15 (83.3)	3 (16.7)	18 (100.0)		

อธิบายตารางที่ 4.21 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอัตราการเป็นสมาชิกองค์กรทางสังคมมาก คือ หัวหน้าครัวเรือนที่อายุระหว่าง 35-57 ปีและเป็นเพศชาย ครัวเรือนมีการประกอบ

อาชีพเสริม การครอบครองที่ดินที่เป็นของตนเอง มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 6-11 คน ในขณะที่ระดับการศึกษาไม่ส่งผลต่อการเป็นสมาชิกขององค์กรทางสังคม

ตารางที่ 4.22

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน
กับการเคลื่อนย้ายแรงงาน

คุณลักษณะทั่วไปของหัวหน้า ครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน	การเคลื่อนย้าย แรงงาน		N = 30 (100.0)	ผลต่าง ของ ร้อยละ	การ แปลผล
	มี	ไม่มี			
<u>เพศ</u>					
ชาย	8 (47.8)	9 (52.9)	17 (100.0)	6.7	แตกต่างกัน
หญิง	7 (53.8)	6 (42.6)	13 (100.0)		
<u>อายุ</u>					
35-57 ปี	9 (47.4)	10 (52.6)	19 (100.0)	7.1	แตกต่างกัน
58-80 ปี	5 (54.5)	5 (45.5)	11 (100.0)		
<u>ระดับการศึกษา</u>					
ต่ำกว่า ป.6	12 (52.2)	11 (47.8)	23 (100.0)	9.3	แตกต่างกัน
มัธยมขึ้นไป	3 (42.9)	4 (57.1)	7 (100.0)		
<u>จำนวนสมาชิกในครัวเรือน</u>					
1-5 คน	9 (45.0)	11 (55.0)	20 (100.0)	15.0	แตกต่างกัน
6-11 คน	6 (60.0)	4 (40.0)	10 (100.0)		

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

คุณลักษณะทั่วไปของหัวหน้า ครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน	การเคลื่อนย้าย แรงงาน		การ เคลื่อนย้าย แรงงาน	ผลต่าง ของ ร้อยละ	การ แปลผล
	มี	ไม่มี			
<u>การประกอบอาชีพเสริม</u>					
มีอาชีพเสริม	12 (46.2)	14 (53.8)	26 (100.0)	28.8	แตกต่าง
ไม่มีอาชีพเสริม	3 (75.0)	1 (25.0)	4 (100.0)		
<u>การครอบครองที่ดิน</u>					
ที่ตนเอง	5 (41.7)	7 (58.3)	12 (100.0)	13.9	แตกต่าง
ที่เช่า	10 (55.6)	8 (44.4)	18 (100.0)		

อธิบายตารางที่ 4.22 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานมาก คือ ครัวเรือนที่ไม่มีการประกอบอาชีพเสริม จำนวนสมาชิก 6-11 คน มีการครอบครองที่ดินที่เป็นที่เช่า หัวหน้าครัวเรือนมีระดับการศึกษาต่ำกว่า ป. 6 มีอายุระหว่าง 58-80 ปี และเป็นเพศหญิงตามลำดับ

ตารางที่ 4.23

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน
กับระยะเวลาการว่างงาน

คุณลักษณะทั่วไปของหัวหน้า ครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดิน	การว่างงาน (เดือน : ปี)		N = 30 (100.0)	ผลต่าง ของ ร้อยละ	การ แปลผล
	ว่างน้อย 0-4 เดือน	ว่างมาก 5-8 เดือน			
<u>เพศ</u>					
ชาย	15 (88.2)	2 (11.8)	17 (100.0)	3.6	ไม่ แตกต่าง
หญิง	11 (84.6)	2 (15.4)	13 (100.0)		
<u>อายุ</u>					
35-57 ปี	16 (84.2)	3 (15.8)	19 (100.0)	6.7	แตกต่าง
58-80 ปี	10 (90.9)	1 (9.1)	11 (100.0)		
<u>ระดับการศึกษา</u>					
ต่ำกว่า ป.6	20 (87.0)	3 (13.0)	23 (100.0)	1.3	ไม่ แตกต่าง
มัธยมขึ้นไป	6 (85.7)	1 (14.3)	7 (100.0)		
<u>จำนวนสมาชิกในครัวเรือน</u>					
1-5 คน	18 (90.0)	2 (10.0)	20 (100.0)	10.0	แตกต่าง
6-11 คน	8 (80.0)	2 (20.0)	10 (100.0)		

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

คุณลักษณะทั่วไปของหัวหน้า ครัวเรือนในเขตจตุรปูที่ดิน	การว่างงาน (เดือน : ปี)		N = 30 (100.0)	ผลต่าง ของ ร้อยละ	การ แปลผล
	ว่างน้อย 0-4 เดือน	ว่างมาก 5-8 เดือน			
<u>การประกอบอาชีพเสริม</u>					
มีอาชีพเสริม	23 (88.5)	3 (11.5)	26 (100.0)	13.5	แตกต่าง
ไม่มีอาชีพเสริม	3 (75.0)	1 (25.0)	4 (100.0)		
<u>การครอบครองที่ดิน</u>					
ที่ตนเอง	10 (83.3)	2 (16.7)	12 (100.0)	5.6	แตกต่าง
ที่เช่า	16 (88.9)	2 (11.1)	18 (100.0)		

อธิบายตารางที่ 4.23 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้มีระยะเวลาการว่างงานมาก คือ ครัวเรือนที่ไม่มีการประกอบอาชีพเสริมมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 6-11 คน หัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุระหว่าง 35-57 ปี มีการครอบครองที่ดินที่เป็นของตนเอง ในขณะที่เพศและระดับการศึกษาไม่ส่งผลต่อระยะเวลาการว่างงานมาก

ตารางที่ 4.24
ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของหัวหน้าครัวเรือน
ในเขตจัดรูปที่ดินกับการจ้างงาน

คุณลักษณะทั่วไปของ หัวหน้าครัวเรือนในเขต จัดรูปที่ดิน	การจ้างงาน (ครั้ง : ปี)		N = 30 (100.0)	ผลต่าง ของ ร้อยละ	การ แปลผล
	จ้างน้อย 4-15 ครั้ง	จ้างมาก 16-28 ครั้ง			
<u>เพศ</u>					
ชาย	3 (17.6)	14 (82.4)	17 (100.0)	5.5	แตกต่างกัน
หญิง	3 (23.1)	10 (76.9)	13 (100.0)		
<u>อายุ</u>					
35-57 ปี	5 (84.2)	14 (15.8)	19 (100.0)	75.1	แตกต่างกัน
58-80 ปี	1 (9.1)	10 (90.9)	11 (100.0)		
<u>ระดับการศึกษา</u>					
ต่ำกว่า ป.6	5 (21.7)	18 (78.3)	23 (100.0)	7.4	แตกต่างกัน
มัธยมขึ้นไป	1 (14.3)	6 (85.7)	7 (100.0)		
<u>จำนวนสมาชิกในครัวเรือน</u>					
1-5 คน	4 (20.0)	16 (80.0)	20 (100.0)	0.0	ไม่ แตกต่างกัน
6-11 คน	2 (20.0)	8 (80.0)	10 (100.0)		

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

คุณลักษณะทั่วไปของ หัวหน้าครัวเรือนในเขต จัดรูปที่ดิน	การจ้างงาน (ครั้ง : ปี)		N = 30 (100.0)	ผลต่าง ของ ร้อยละ	การ แปลผล
	จ้างน้อย 4-15 ครั้ง	จ้างมาก 16-28 ครั้ง			
<u>การประกอบอาชีพเสริม</u>					
มีอาชีพเสริม	5 (19.2)	21 (80.8)	26 (100.0)	5.8	แตกต่างกัน
ไม่มีอาชีพเสริม	1 (25.0)	3 (75.0)	4 (100.0)		
<u>การครอบครองที่ดิน</u>					
ที่ตนเอง	3 (25.0)	9 (75.0)	12 (100.0)	8.3	แตกต่างกัน
ที่เช่า	3 (16.7)	15 (83.3)	18 (100.0)		

อธิบายตารางที่ 4.24 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้มีอัตราการจ้างงานมากคือ หัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุระหว่าง 58-80 ปี มีการครอบครองที่ดินเป็นที่เช่า หัวหน้าครัวเรือนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาขึ้นไป มีการประกอบอาชีพเสริม และหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศชาย ในขณะที่จำนวนสมาชิกในครัวเรือนไม่ส่งผลต่ออัตราการจ้างงานมาก

ตารางที่ 4.25
ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของหัวหน้าครัวเรือน
ในเขตจัดรูปที่ดินกับทัศนคติทางสังคม

คุณลักษณะทั่วไปของ หัวหน้าครัวเรือนในเขต จัดรูปที่ดิน	ทัศนคติทางสังคม		N = 30 (100.0)	ผลต่าง ของ ร้อยละ	การ แปลผล
	เห็นด้วย เชิงลบ	เห็นด้วย เชิงบวก			
<u>เพศ</u>					
ชาย	3 (17.6)	14 (82.4)	17 (100.0)	9.9	แตกต่าง
หญิง	1 (7.7)	12 (92.3)	13 (100.0)		
<u>อายุ</u>					
35-57 ปี	1 (5.3)	18 (94.7)	19 (100.0)	22	แตกต่าง
58-80 ปี	3 (27.3)	8 (72.7)	11 (100.0)		
<u>ระดับการศึกษา</u>					
ต่ำกว่า ป.6	1 (4.3)	22 (95.7)	23 (100.0)	38.6	แตกต่าง
มัธยมขึ้นไป	3 (42.9)	4 (57.1)	7 (100.0)		
<u>จำนวนสมาชิกในครัวเรือน</u>					
1-5 คน	3 (15.0)	17 (85.0)	20 (100.0)	5.0	แตกต่าง
6-11 คน	1 (10.0)	9 (90.0)	10 (100.0)		

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

คุณลักษณะทั่วไปของ หัวหน้าครัวเรือนในเขต จัดรูปที่ดิน	ทัศนคติทางสังคม		N = 30 (100.0)	ผลต่าง ของ ร้อยละ	การ แปลผล
	เห็นด้วย เชิงลบ	เห็นด้วย เชิงบวก			
<u>การประกอบอาชีพเสริม</u>					
มีอาชีพเสริม	3 (11.5)	23 (88.5)	26 (100.0)	13.5	แตกต่าง
ไม่มีอาชีพเสริม	1 (25.0)	3 (75.0)	4 (100.0)		
<u>การครอบครองที่ดิน</u>					
ที่ตนเอง	3 (25.0)	9 (75.0)	12 (100.0)	19.4	แตกต่าง
ที่เช่า	1 (5.6)	17 (94.4)	18 (100.0)		

อธิบายตารางที่ 4.25 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้มีทัศนคติทางสังคมในเชิงบวกมากคือ หัวหน้าครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ป. 6 มีอายุระหว่าง 35-57 ปี มีการครอบครองที่ดินเป็นที่เช่า ในครัวเรือนมีการประกอบอาชีพเสริม มีหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศหญิง และในครัวเรือนมีจำนวนสมาชิก 6-11 คน

ส่วนที่ 5 อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาข้อมูลในบทที่ 4 สามารถนำมาอภิปรายผลเพื่อให้ทราบผลกระทบของการจัดรูปที่ดินต่อเศรษฐกิจและสังคมของหัวน้ำคร้วเรือนภาคเกษตร อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

ผลจากการศึกษาพบว่า หัวน้ำคร้วเรือนส่วนใหญ่ตั้งบ้านเรือนอยู่ใกล้ที่นาหรืออยู่ในนา มีคลองระบายน้ำ สระเลี้ยงปลา ตัดถนนเข้าสู่พื้นที่นาทุกแปลง แปลงนาสามารถปรับระดับน้ำได้ มีถนนสะดวกแก่การสัญจรไปมา การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลทำให้ประสิทธิภาพในการผลิตสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประเสริฐ วิทยารัฐ (2522, น. 17-18) ที่กล่าวว่า การรวมแปลงนาเป็นผืนเดียวกัน จัดระบบส่งน้ำและตัดทางเข้าให้ถึงที่ดินทุกแปลง ปรับระดับพื้นดินให้สามารถถ่ายเทน้ำได้เมื่อมีน้ำเหลือจากการเกษตร สามารถนำเครื่องจักรเข้าไปใช้ในที่นาได้ถึงที่ หัวน้ำคร้วเรือนภาคเกษตรสามารถใช้พื้นที่ได้เต็มที่ เพื่อให้เกิดผลผลิตทางการค้า จะเกิดความคุ้มค่าในการลงทุน การทำเช่นนี้ได้ จะเห็นว่าหัวน้ำคร้วเรือนภาคเกษตรจำเป็นต้องปรับปรุงด้านสังคมและระเบียบเวลาการทำงานให้ดีขึ้นอีกหลายอย่าง จึงสามารถให้บรรลุเป้าหมาย

เดิมนั้นการทำงานของหัวน้ำคร้วเรือนภาคเกษตรในชนบทจะไม่มีระเบียบแบบแผนที่แน่นอน การทำงานเป็นไปตามความสะดวกของฤดูกาล แต่ถ้าเป็นหัวน้ำคร้วเรือนภาคเกษตรในเขตจัดรูปที่ดินจะมีงานอื่นเข้ามาโดยไม่ต้องรอให้มีเวลาว่าง โดยวิธีการใช้เทคนิคในการปลูกพืชหรือเปลี่ยนแปลงวิธีการเพาะปลูกหันมาใช้พื้นที่ทำอย่างอื่นทดแทนช่วยให้สามารถจัดสรรแรงงานคนให้ไปทำงานด้วยการกำหนดเวลาในการทำงาน การจัดรูปที่ดินถือว่าการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของเกษตรกรรม (ประเสริฐ วิทยารัฐ, 2522, น. 83) โดยหลักการแล้วการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจและสังคม และผลกระทบดังกล่าวควรจะส่งผลไปทางด้านที่ดีมากกว่า จากการวิจัยเมื่อวิเคราะห์โดยวิจัยทางสถิติพบว่า หัวน้ำคร้วเรือนในเขตจัดรูปที่ดินมีภาวะเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้นกว่าเดิม และดีกว่าหัวน้ำคร้วเรือนนอกเขตจัดรูปที่ดิน แต่ผลกระทบจะเกิดขึ้นในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป และยังไม่แสดงผลในเชิงที่วัดได้ในขณะนี้ แต่ผลจากการสังเกตและคำบอกเล่าโดยทั่ว ๆ ไป ยืนยันว่าหัวน้ำคร้วเรือนในเขตจัดรูปที่ดินมีสภาพดีกว่าเดิมเมื่อก่อนการจัดรูปที่ดิน

ผลทางเศรษฐกิจ

หัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปมีอัตราการใช้จ่ายและยาฆ่าแมลงมากกว่าเนื่องจากมีรายได้มากขึ้น เพียงพอที่สามารถจัดซื้อมาใช้เพื่อให้ผลผลิตของตนเองมีคุณภาพที่ดี ส่งผลถึงราคาของผลผลิตก็ดีตามกันด้วย

การเก็บเกี่ยวและการขนส่งผลผลิตปรากฏว่า มีการใช้เครื่องจักรหรือเครื่องผ่อนแรงในการทำงานมากขึ้น มีการจ้างแรงงานสูง แนวโน้มในการซื้อเครื่องจักรโดยเฉพาะเครื่องสูบน้ำมากขึ้น ลักษณะเช่นนี้อาจมองไปในทิศทางที่สูญเสียเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ถ้าพิจารณาตามลักษณะการใช้งานอาจใช้เครื่องที่เล็กลงมาตามขนาดของงาน จึงเป็นที่นิยมในการใช้เครื่องผ่อนแรงในการทำงานของหัวหน้าครัวเรือนในพื้นที่จัดรูปที่ดิน

ฐานะการเงินของหัวหน้าครัวเรือนภาคเกษตร จากการศึกษาหัวหน้าครัวเรือนภาคเกษตรในเขตจัดรูปที่ดินมีฐานะปานกลางถึงดี คือมีพอกินพอใช้และมีเงินออม จะจ่ายเท่าที่จำเป็น คือการลงทุนและส่งบุตรหลานเล่าเรียน ส่วนค่าใช้จ่ายสำหรับอาหารและเบ็ดเตล็ดในครอบครัวแทบจะไม่ต้องจ่ายเลยเนื่องจากปลูกพืชในบริเวณบ้านและมีบ่อเลี้ยงปลาหรือหาปลาในนา มาประกอบอาหาร หัวหน้าครัวเรือนจะประหยัดเงินได้มากโดยมีอาหารรับประทานเองโดยไม่ต้องซื้อหา ซึ่งเป็นผลผลิตจากไร่นาสวนผสมนั่นเอง ลักษณะบ้านเรือนที่อยู่อาศัย อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี คือส่วนใหญ่เป็นบ้านที่ใช้วัสดุถาวรและกึ่งถาวร การลงทุนสร้างที่อยู่อาศัยมีความสำคัญมาก หากมีเงินเหลือจากการผลิต รายได้สุทธิหลังจากหักต้นทุนแล้ว มักจะนำมาใช้ปรับปรุงบ้านเรือนเป็นลำดับแรก การลงทุนในการนี้ ไม่ถือว่าเป็นการเสียดาย แต่เป็นการแสดงถึงฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวด้วยซ้ำไป และเป็นประโยชน์ในด้านการพัฒนา การได้อยู่บ้านเรือนที่ดีจะมีผลทางด้านสุขภาพอนามัยของหัวหน้าครัวเรือนภาคเกษตรอีกด้วย ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการรักษาสุขภาพในทางอ้อม

ผลทางสังคม

ระดับการศึกษา หัวหน้าครัวเรือนภาคเกษตรในเขตจัดรูปที่ดินและสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาแทบทั้งสิ้น และยังมีแนวโน้มว่าบุตรหลานจะมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป

ความร่วมมือกับองค์กรทางสังคมของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินมีความยึดมั่นในสถาบันการเมืองสูงสุด ที่รองมาเป็นสถาบันศาสนาและโรงเรียน การให้ความร่วมมือในสถาบันการปกครอง จากการสัมภาษณ์ปรากฏว่าหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินมีความสำคัญในด้านนี้มาก เพราะได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของทางราชการมาก โดยเฉพาะการจัดรูปที่ดิน มีการยอมรับมากและได้มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ กลุ่มผู้ใช้น้ำ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มปัจจัยผลิตและดำเนินการปกครองตนเองในท้องถิ่นมากขึ้น

การเคลื่อนย้ายแรงงานออกนอกพื้นที่มีน้อย เนื่องจากการจัดรูปที่ดินนั้นได้มีการทำไร่นาแบบผสมผสาน โดยมีการปลูกพืชอย่างอื่นเพิ่มเติมทำให้เกิดมีงานทำตลอดทั้งปี อัตราการว่างงานลดน้อยลง มีการจ้างแรงงานทำงานมากขึ้น

ลักษณะทางสังคมอีกอย่างหนึ่ง คือการคิดโครงการหรือวางแผนไว้ล่วงหน้านาน ๆ หัวหน้าครัวเรือนภาคเกษตรส่วนใหญ่ไม่ได้คิดการวางแผนไว้ล่วงหน้า การประกอบอาชีพจะทำได้ตามที่เคยทำมาได้คิดไว้ว่าปีนี้ผลผลิตไม่ดี ควรจะเตรียมการว่าปีต่อไปจะทำอย่างไร จะแก้ไขอย่างไร ส่วนมากจะดำเนินการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้น ทั้งนี้อาจจะเป็นไปได้ว่าหัวหน้าครัวเรือนในเขตจัดรูปที่ดินจะดำเนินงานตามแผนของหน่วยงานของรัฐที่ให้คำแนะนำ เช่น กรมพัฒนาที่ดินเกษตรอำเภอ ซึ่งได้วางแผนไว้แล้วและนำมาให้หัวหน้าครัวเรือนได้ปรับใช้กับสภาพการณ์ในแต่ละภาวะการณ์เป็นปี ๆ ไป